

[Indenrigsministeren.]

ninger er gjort fra anden Side. Jeg skal indrømme, at Laanegrænsen er vanskelig at fastsætte, fordi Forholdene er meget forskellige, ikke blot for Land og By, men ogsaa inden for de enkelte Egne af Landet; det er ret vanskelig at fastsætte en Grænse, som passer i alle Tilfælde. Men jeg skal, som sagt, være villig til at drøfte Spørgsmaalet i Udvalget, og saa vil man jo paa Grundlag af de Oplysninger, der kan stilles til Raadighed, enten kunne sætte en anden Grænse eller fastholde den Grænse, som er foreslaaet. Selvfølgelig er jeg ikke blind for, at naar man fastsætter en Laanegrænse, vil der være Egne, hvor den ikke er helt rigtig, og der kan ogsaa tænkes Enkelttilfælde, hvor man maa sige, at det vil være af Betydning, at Ungdommen, som der særlig er blevet talt om, og som jo ogsaa i denne Henseende paakalder mest Interesse, i en Periode ikke hindres i at komme i Gang, fordi Laanemulighederne er begrænsede.

Men jeg vil deroverfor fremhæve to Betragtninger: For det første den, at det er Lovforslagets Formaal — og jeg tror ogsaa, at det i nogen Grad vil blive naaet — netop at bidrage til at begrænse Prisstigningen. Selv om ogsaa Laanemulighederne er noget begrænset, vil denne Omstændighed ikke gøre det værre, for man maa regne med, at hvis denne Grænse ikke blev sat, saaledes at Laanemulighederne var ubegrænsede, vil Ejendomspriserne i den noget pengerigelige Tid, vi nu efter al Sandsynlighed vil komme ind i, og i maaske stigende Grad, stige mere, end hvis en saadan Begrænsning ikke var indsat i Loven. Jeg vil ikke benægte, at der kan være enkelte Tilfælde, maaske en Række Enkelttilfælde, hvor denne Grænse gør det sværere, men jeg tror paa den anden Side, at den i mange Tilfælde vil gøre det lettere for Ungdommen, idet denne vil kunne klare sig ogsaa i den Tid, der kommer efter. For noget meget sørgeligt paa disse Omraader er det at se, at unge Folk, der har opsparet en lille Kapital ved Sparsommelighed og Arbejdsomhed, og som sætter den i en Ejendom, i Løbet af en 2—3 Aar ikke kan klare sig længere. Det eneste, de har haft ud af det, er, at de Spareskillinger, som de med Møje har sparet sammen i deres unge Aar, nu er fuldstændig tabt. Det er, som sagt, et af Formaalene at forhindre, at Folk kommer ud i den Situation. Dertil kommer, at vi har rig Erfaring for, at naar det bliver almindeligt, at Gælden bliver for stor,

kan Staten og det offentlige vanskeligt undgaa at træde til, saaledes at det kan blive en meget betydelig Byrde for Samfundet i Fremtiden.

Det ærede Medlem Hr. Skjerbæk talte ogsaa om, at Laanegrænsen var for lav, og talte om Gældssanering med Grænsen 110 pCt. Jeg skal slet ikke udtale mig om, hvilken Grænse man skulde have, men som ogsaa det ærede Medlem selv fremhævede, er der en Forskel paa, om man ved offentlige Midler skal søge at nedsætte Gælden til det Beløb, der anses for det højeste, den maa være, og som i mange Tilfælde er over det, som vedkommende Skyldner er i Stand til at klare, og at give Tilladelse til ved Nyprioritering at komme op til denne allerhøjeste Grænse, der kan være Tale om at man kan klare, og hvor nogle Folk alligevel ikke rigtig kan klare sig.

Det ærede Medlem Hr. Skjerbæk spurgte, om Gældssaneringsloven skulde fortsættes. For Øjeblikket kan jeg ikke se nogen Hindring derfor. Ved Gældssanering er der jo ikke Tale om, i al Almindelighed i hvert Fald, og næppe i noget Tilfælde, en Gældsforøgelse ud over det, som der er i Forvejen. I dette Forslag er der ikke Tale om en Gældsnedskrivning, men om en Begrænsning for Forhøjelse af Gælden, saa jeg tror ikke, at der vil komme nogen Konflikt. Skulde der være Mulighed derfor, kan vi tale om det i Udvalget og der faa det nærmere undersøgt.

Jeg forstod paa det ærede Medlem Hr. Skjerbæk, at han var lidt bekymret for det Tilfælde, at der var Tale om Forbedringer og Udvidelser af Ejendommene. Jeg kan ikke se rettere, end at der i selve Lovforslaget netop er taget Hensyn til dette Spørgsmaal, i § 3, hvor der udtrykkeligt siges, at varige Forbedringer af Ejendommene undtages, og dertil maa selvfølgelig ogsaa regnes Forbedring af Jorden; det er jo ogsaa en Værdiforøgelse, og saa er der ogsaa Mulighed for at pantsætte den, for at man derigennem kan afholde de Udgifter, som er forbundet med Værdiforøgelsen, eller betale den Gæld, som man derigennem stifter.

Det ærede Medlem spurgte endvidere, hvorledes man skulde forholde sig med Hensyn til Forbedringer, som er foretaget før Lovens Ikrafttræden, men hvor der endnu ikke har fundet nogen Prioritering Sted. Det staaer vel næppe direkte udtrykt i selve Lovforslaget, men jeg mener, at det ligger inden for Lovforslagets Tankegang — skulde der være Mulighed for